

Програмно ця підсистема може бути реалізована на основі використання інструментарію бізнес-аналітики хмарної платформи MSOffice365 (за допомогою модулів PowerBI, Power BI Desktop та шлюзу DataGateway)[2] в поєднанні з розробками спеціалістів університету.

Одним із визначальних факторів успішного функціонування закладів вищої освіти в ринкових умовах є створення єдиного інформаційного простору. В якості основи для його побудови може бути використана хмарна платформа Microsoft Office365. З її допомогою може бути комп'ютеризовано широкий спектр функціональних задач в університеті – від дистанційного навчання до електронного документообігу та багаторівневої бізнес-аналітики.

Список використаних джерел

1. Иванов В. А. О концепции формирования единого информационного пространства университетского комплекса / В. А. Иванов, В. М. Соловьев // Инновационные методы и технологии в условиях новой образовательной парадигмы: сб. науч. тр. – Саратов: Изд-во Саратов. ун-та, 2008. – С. 52–56.
2. <http://biweb.ru/chto-takoe-business-intelligence.html>

*Дем'ячук О.О.
к.е.н., доцент,
кафедра економічної теорії,
ДВНЗ «Київський національний
економічний університет
імені Вадима Гетьмана»*

АНАЛІЗ НАЦІОНАЛЬНИХ ЗАОЩАДЖЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

Аналіз національних заощаджень в українській економіці доцільно здійснювати через аналіз процесів заощадження в інституційних секторах економіки. Останні являють собою інституційну структуру суспільства. Підтвердженням правильності такого підходу є використання в СНР саме інституційного аспекту моделювання економіки на макрорівні.

Для України характерні певні «парадокси» процесу заощадження, які викликані тим, що, по-перше, в країні так і не завершилося реформування відносин власності, а нові власники, які з'явилися в результаті «прихватизації» державного майна, так і не перетворилися в реальних власників і замість ефективного управління прагнуть використовувати свою владу і власність заради власного збагачення; по-друге, склалося протиріччя між правом на власність і фактичним володінням нею, одержанням від неї доходу; по-третє, монополізація економіки та монопольне ціноутворення сприяють нагромадженню коштів у

одних господарюючих суб'єктів за рахунок інших, і це відбувається на фоні низької рентабельності сектора нефінансових корпорацій; по-четверте, значна частина української економіки працює “в тіні”, із-за чого держава недоотримує кошти для інвестування в економіку з метою економічного зростання. Тобто «інституційні підвалини формування легальних, керованих заощаджень не спрацьовують» [1, с.129]. В результаті заощадження в Україні не перетворюються в необхідну передумову економічного зростання, вони використовуються або неефективно, або не за призначенням.

Динаміку національних заощаджень доцільно аналізувати у двох періодах: у докризовому періоді, коли в Україні відбувалося економічне зростання (2000 р. – перша половина 2008 р.) і у кризовому та посткризовому періодах (др. пол. 2008 р. – 2018 р.). У період економічного зростання відбулися позитивні зрушення у формуванні і використанні заощаджень нефінансових корпорацій, фінансових корпорацій і домогосподарств, що сприяло зростанню рівня нагромадження основного капіталу, позитивно вплинуло на інвестиційний процес у країні, активізувало залучення доходів домогосподарств на банківські депозити і посилило кредитну активність банків.

В цей період в Україні свідомо стимулююча грошово-кредитна політика (політика «дешевих грошей») пом'якшувала негативний вплив фіскально-бюджетної політики (значне зростання частки державних витрат у ВВП, головним чином частки соціальних трансфертів, і посилення фіскального тиску на суб'єктів економіки) на ділову активність і темпи економічного зростання. Політика «дешевих грошей» в Україні періоду економічного зростання призвела до збільшення обсягів кредитування (переважно домогосподарств), розширення інвестиційного та споживчого попиту, до так званого «кредитного буму». Тобто значні банківські ресурси у формі кредитів розподілялися більш на користь домогосподарств, а не реального сектора економіки, що уповільнювало темпи економічного зростання.

Фіскально-бюджетна політика в Україні періоду економічного зростання, яка полягала у стрімкому зростанні державних витрат, що випереджало темпи зростання ВВП, недооцінювала можливі ризики та складність протидії майбутнім кризовим явищам. На етапі економічного зростання фіскально-бюджетна політика повинна була б орієнтуватися на створення резервних, стабілізаційних фондів (фондів національних заощаджень), кошти яких могли б стати джерелом фінансування державних витрат в умовах кризи.

У кризовий період значно зменшилися заощадження сектора нефінансових корпорацій та сектора загального державного управління, дещо збільшилися заощадження сектора фінансових корпорацій із-за підтримки цього сектора урядовими діями та фіскально-бюджетною та монетарною політикою держави. Взагалі ми відмічаємо зародження з середини 2000-х років негативної тенденції до скорочення наявного доходу в секторі нефінансових корпорацій, до падіння його ефективності, прибутковості, до зменшення можливостей для нагромадження

основного капіталу, для інвестування і розширеного відтворення. Ми дотримуємося наукової позиції стосовно пріоритетності утворення головних потоків заощаджень та інвестицій саме виробничими структурами.

Найбільше у період кризи заощаджували домогосподарства, оскільки в умовах нестабільності зростає схильність людей до заощадження. Особливістю було те, що заощадження «втікали» із банківської системи і «перетікали» у готівкову іноземну валюту. Завданням посткризового розвитку є відновлення довіри до банківської системи і повернення заощаджень населення до банків та включення їх до офіційного фінансового обігу, що буде сприяти зростанню пропозиції інвестиційних ресурсів і їх подальшому спрямуванню в реальний сектор економіки.

Післякризовий розвиток економіки України об'єктивно є складним і суперечливим, у тому числі стосовно і національних заощаджень (темпи відновлення процесів нагромадження дуже низькі; бракує власних заощаджень у секторі нефінансових корпорацій для відновлення відтворювального процесу; гостро стоїть завдання наповнення банківської системи грошовими ресурсами за рахунок перш за все заощаджень домогосподарств для інвестиційного кредитування нефінансових корпорацій з метою відновлення економічного зростання; нестійкими є як зростання доходів населення, так і поживлення споживчого попиту).

Взагалі сучасна світова криза продемонструвала необхідність змін в стратегії національних заощаджень: замість збільшення внутрішнього споживання за рахунок кредитування споживчого попиту на фоні низьких темпів зростання рівня заощаджень у порівнянні з темпами приросту реального ВВП (як це мало місце в розвинених країнах) доцільно підтримувати в країні достатній рівень заощадження з метою як створення стабілізаційного фонду, так і для використання нагромаджених заощаджень в якості фінансових ресурсів для експорту у спосіб кредитування світових економік. Таким чином, післякризовий розвиток вимагає зміни стратегії національних заощаджень.

Список використаних джерел

1. М.Я. Меламед. Інституційна структура заощаджень та інвестицій в економіці України // Національні заощадження та економічне зростання. За ред. д.ек.н. Кваснюка Б.Є.- К.: МП “Леся”.- 2000 р.
2. Ватаманюк О.З. Заощадження в економіці України: макроекономічний аналіз.- Л.: ЛНУ ім. І.Франка.- 2007.
3. Шевалдіна В.Г. Заощадження населення у формуванні банківських ресурсів: автореф. дис.канд. ек. н.- К.: КНЕУ, 2011.